

Landsvikfanger lager falske dokumenter. 3/12.48

Spørreskjemaer sirkulerer i fengslene.

En rekke av de dokumenter som ble beslaglagt under politiets ransakning i en del av landssvikfangers celler i forrige uke var falske anklager mot forskjellige personer, og det ser til og med ut til at de til dels er blitt fabrikkert i fengslene, forteller politiinsp. Bryn til Morgenbladet. Det ble også funnet spørreskjemaer som har sirkulert mellom fangene for at forklaringene skulle stemme mest mulig overens.

Man har vært klar over at disse fanger var i besittelse av store mengder dokumenter, for som varetektsfanger har de lov til å ha hos seg papirer som angår deres egne saker. Politiet hadde imidlertid fått en mistanke om at enkelte landssvikere prøver å fabrikere angrep på en rekke personer, i den hensikt å sjikane dem offentlig og derigjennom å prøve å bedre sin stilling, og under ransakningen ble det funnet mange dokumenter som ikke hadde noe med fangenes forhold å gjøre.

Han har slåss mot bolsjevismen.

Under en rettssak som ble avsluttet i Pretoria i Sør-Afrikasambandet forleden ble Douglas Mardon, sørafrikansk ekssoldat, funnet skyldig i å ha stått i det britiske frikorps i Tyskland, som var noe i likhet med «Den norske legion».

Mardon ble imidlertid bare dømt til å betale en bot på 75 pund, da dommeren kom til det resultat, at han hadde sluttet seg til frikorpset bare for å kjempe mot bolsjevismen, bare tjenestgjort på tyskernes østfront og hadde ikke noen fiendtlig innstilling overfor de allierte.. At Russland også var blant de allierte synes de sørafrikanske dommere helt å ha glemt.

Telepress.

Quisling lo av Hundseids påstand om at han ville ham til livs. 8/11.46

Faktum var at Hundseid uten foranledning ba Riisnæs om å bli innmeldt i NS, påsto Quisling. Men Hundseid selv har utvilsomt følt seg i alvorlig fare, hevder hans forsvarer.

Høyesterett begynte i dag behandlingen av saken mot tidligere fylkesmann Jens Hundseid, som i januar ble dømt til 12 års fengsel, 25 000 kroner i bot og 54 882 kroner i inndragning. Dommen er påanket av Hundseid, men ikke av påtalemyndigheten. Hundseid møter selv i retten.

Forsvarer er advokat Finn R. Schjødt, og aktoratet føres av statsadvokat Bjernevik.

Forsvareren innledet med å si at denne sak atskiller seg meget fra de fleste landssvikersaker. De fleste som har stilt seg på fiendens side, har gjort det for å oppnå en eller annen personlig vinning. Det er ikke tilfelle med Jens Hundseid. Han gikk inn i NS simpelthen fordi han var livende redd Quisling. Han kjente Quisling som en farlig psykopat, han hadde vært hans bitre personlige uvenn og også hans bitre politiske motstander før krigen, og han visste at både hans og hans families liv sto i fare da Quisling kom til makten. Han så derfor ingen annen utvei enn å søke beskyttelse i NS., og da han først var kommet i saksen mente han at han ikke hadde annet å gjøre enn å opptre som en god nordmann, først og fremst i sine embets handlinger.

Hundseid var heller ikke noe miskjent geni eller noen ubetydelig person som de fleste tilhengere av NS, som ville benytte situasjonen til å rehabilitere

at det av vitneprovne tydelig fremgikk at Hundseid var fra seg av skrekk for at Quisling skulle hevne seg på ham, da han kom til makten. Lagmannsretten sier likefremt at selv om det gjaldt å redde livet, hadde en mann ikke lov til å melde seg inn i NS. Men her er omstendighetene ikke tatt i betraktning. Hundseid gikk inn i NS i oktober 1940, da landets to før nevnte juridiske organisasjoner — Dommerforeningen og Juristforeningen — stilte sine medlemmer fritt med hensyn til innmeldelse i NS. At man nu, seks år senere, ser så strengt på det som lagmannsretten gir uttrykk for, er en sak for seg. Men å hevde at man, slik som situasjonen lå an høsten 1940, heller skulle la seg slå i hjel enn å gå inn i NS, er en stor ovedrivelse.

Om forholdet mellom Hundseid og Quisling fikk man i lagmannsretten for-

Fortsettes side 2, spalte 4. (Quisling lo —)

seg. Han var allerede i Buskerud da krigen kom, han hadde vært Bondepartiets fører og statsminister, og han var stortingsmann, og han skaffet seg heller ikke under krigen noen større innflytelse enn han allerede hadde. Når han likevel er blitt så hardt straffet, er det fordi lagmannsretten la vekt på at en mann i hans stilling og med hans intelligens, en tidligere norsk statsminister, burde vite bedre. Aktor hadde endog ment at for en tidligere statsminister kunne det ikke gresle seg med mindre enn livsvarig fengsel.

Hundseids anke gjelder lovanvendelsen og straffutmålingen. Forsvareren hevdet at straffelovens paragraf 98, forandring av rikets statsforfatning med ulovlige midler, ikke er anvendt på Hundseids forhold. Saksforholdet skulle her være at han har søkt å påvirke et par av fylkeskontorets funksjonærer til å melde seg inn i NS, at han har skrevet et par avisartikler, hvori han bl. a. har uttalt at den nye kommunalordning virket bra, og at han anbefalte ordførerne å samarbeide med «lagførerne». Det må vel sies å være et meget søkt grunnlag. Forsvaret påberopte seg i lagmannsretten straffelovens paragraf 56 som gir adgang til å anvende en straff under det påbudte minimum, når den tiltalte har handlet for å redde liv eller verdier, eller når hans dømmekraft har vært nedsatt på grunn av alvorlig frykt. Dette ble ikke tatt hensyn til av lagmannsretten, til tross for

Fortsettelse fra 1. side.

8/11 Quisling lo -

klaringer av stortingsmann Langeland og generalkonsul Ringnes, som begge bekræftet at forholdet var meget spent. Det var rent uhyggelig, uttrykte Langeland det. Det er beklagelig at påtalemyndigheten ikke avhørte Quisling om dette. Imidlertid er det etter lagmannsrettsdommen kommet en erklæring fra en politimann på Moss, som hadde en samtale med Quisling etterat han var dømt til døden. Politimannen hadde ikke oppsøkt Quisling i anledning av saken mot Hundseid, men samtalen kom likevel inn på denne da Quisling hadde lest Hundseids forklaring i forhørsretten. Og Quisling, som ellers var meget alvorlig, fikk seg da en hjertelig latter. Han sa at Hundseids påstand om at han, Quisling, ville ham til livs var det rene nonsens, det hadde aldri falt ham inn å utsette Hundseid for noen slags forfølgelse på grunn av deres gamle uoverensstemmelser. Forholdet var at Hundseid uten noen foranledning hadde henvendt seg til Riisnæs med anmodning om å bli meldt inn i NS. Her er det jo to sterkt motstridende påstander. Det er utenkelig at Quisling ikke skulle huske hvor uforsonlig fiendskapet var mellom ham og Hundseid. En er nesten fristet til å tro at den dødsdømte Quisling på denne måten ville trekke sin uvenn med seg i ulykken. Men det er også mulig at politimannen har misforstått ham eller referert ham uriktig.

Under alle omstendigheter kan det ikke være tvil om at Hundseid har følt seg alvorlig truet, enten med rette eller urette. Han er en overordentlig nervøs natur og det er ved vitneprov på det rene at han i april dagene i 1940 gikk med en stor porsjon veronal i lommen, da han heller ville ta sitt eget liv enn falle i Quislings hender.

Riisnæs har også forklart at Hundseid uten foranledning oppsøkte ham og ba om å bli innmeldt i NS. Men Riisnæs var på det tidspunkt utilregnelig og han husket ikke at han hadde anmodet fylkeslege Kjølstad om å gi Hundseid beskjed om å innfinne seg hos ham den 7. oktober 1940.

1098333